

Bộ luật sang năm mới, hàng loạt các luật mới bắt đầu có hiệu lực tại Tiểu Bang California.

Các điều luật này được thông qua từ năm ngoái hay những năm trước, những phần lớn đều qui định ngày có hiệu lực bắt đầu từ ngày đầu năm nay. Các điều luật mới được đưa ra hàng ngàn điều luật được trình hay thông qua riêng tại California vào năm ngoái.

Luật Lao Động

Với sự thay đổi của Tháng Đốc Tiểu Bang, một số lớn các điều luật được ban hành có ảnh hưởng tới các nhân viên và gây khó khăn cho việc với các công nhân trong ngành.

AB 22

. Công nhân duy nhất xét hồ sơ tín dụng của nhân viên. Luật mới cấm các chủ nhân hay hãng xếp hạng duy nhất xét hồ sơ tín dụng (credit reports) của nhân viên khi xét thuê mới hay kiểm tra lý lịch trước khi công việc có liên quan đến chức vụ quản lý, quản lý tài chính, hồ sơ tín dụng của khách hàng, hay được cho phép bởi các luật khác.

SB 22

. Buộc cung cấp báo hiểm trong thời gian nghỉ việc vì sinh con. Luật mới buộc chủ nhân có 5 nhân viên hay nhiều hơn phải tiếp tục cung cấp báo hiểm sức khỏe cho các nhân viên nghỉ việc vì sinh con lên tới 4 tháng. Trước đây, luật chỉ bắt buộc chủ nhân cho nhân viên tạm nghỉ để sinh con mà không bắt buộc phải tiếp tục cung cấp báo hiểm y tế cũng giống như các trường hợp tạm tàn tật tạm thời (temporary disability) khác ví dụ như bị tai nạn hay đau yếu.

SB 459

. Phân loại nhân viên. Luật mới áp dụng những hình phạt khi phạt nhân viên, lên đến từ \$5,000 đến \$25,000, nếu chủ nhân cố ý phân loại sai thành phần nhân viên là nhân viên thuê mới (employee hay Mẫu Thu W2) hay hợp đồng tự do (independent contractor hay Mẫu Thu 1099), thông tin là để tránh trả thuế lợi tức cho chủ nhân hay nhân viên. Luật còn quy trách nhiệm chung cho việc những người công nhân các chủ nhân phân loại sai các thành phần nhân viên này.

AB 469

. Thông báo về tiền lương. Luật mới buộc các chủ nhân phải thông báo cho các nhân viên lúc mới được thuê mới và các chi tiết về tiền lương ví dụ như mức lương, tiền khấu trừ hay dựa trên liên lạc của chủ nhân. Nếu có thay đổi trong các chi tiết này, chủ nhân phải thông báo cho tất cả mới nhân viên trong vòng 7 ngày cũng như được phải báo trong sổ lương hàng.

SB 272

. Tũi m nghĩ vi&#c đ&# hi&# n tũi ng các b&# ph&# n c&# th&#. Luật mũi gi&# i thích rõ h&# n luật hi&# n nay nh&# m cho phép nhân viên đ&# c nghĩ vi&# c lên tũi i 30 ngày trong vòng 1 năm đ&# hi&# n tũi ng các b&# ph&# n c&# th&# hay 5 ngày đ&# hi&# n tu&#. Sĩ ngày này là ngày làm vi&# c ch&# không ph&# i ngày tính theo l&# ch và ch&# nhân có th&# bu&# c nhân viên x&# dũi ng ngày nghĩ b&# nh, nghĩ phép hay đ&# c nghĩ có tr&# l&# ng.

AB 592

. Cũi m ch&# nhân ngăn cũi n nhân viên tũi m nghĩ vi&# c. Luật mũi i cũi m các ch&# nhân hay hãng x&# ng ngăn cũi n nhân viên xin tũi m nghĩ vi&# c lên tũi i 12 tu&# n không lãnh l&# ng đ&# ã nhà chăm sóc con mũi i sinh hay mũi i nh&# n v&# nuôi, chăm sóc thân nhân đau b&# nh, nghĩ b&# nh khi mang thai hay đau b&# nh mà có th&# ã nh h&# ng đ&# n vi&# c làm.

AB 887

. Cũi m k&# th&# v&# gi&# i tính. Luật mũi gi&# i thích rõ h&# n v&# luật ch&# ng k&# th&# gi&# i tính đ&# bao g&# m cũi nh&# ng tr&# ng h&# p “bi&# u l&# gi&# i tính – gender expression.” Đây là tr&# ng h&# p nh&# ng ng&# i thu&# c m&# t gi&# i tính trên gi&# y tũi nh&# ng mu&# n tũi bày hay hành x&# theo gi&# i tính khác ví đ&# nh&# m&# c qu&# n áo khác hay cách b&# c l&# cá nhân khác.

AB 1236

. Xác nh&# n tình tr&# ng di trú qua đ&# n toán. Luật mũi i cũi m các cũi quan chính quy&# n ti&# u bang bu&# c ph&# i x&# dũi ng h&# th&# ng ki&# m ch&# ng tình tr&# ng di trú qua ch&# ng trình E-Verify cũi a chính ph&# liên bang. Các hãng x&# ng hay ch&# nhân v&# n có th&# ti&# p tũi c ki&# m ch&# ng tình tr&# ng di trú cũi a nhân viên quan ch&# ng trình này nh&# ng các cũi quan chính quy&# n không đ&# c b&# t bu&# c h&# ki&# m ch&# ng nh&# v&# y.

AB 551

. Ti&# n ph&# t vì tr&# l&# ng th&# p h&# n m&# c ã n đ&# nh. Luật mũi i nâng m&# c ti&# n ph&# t v&# tũi \$50 đ&# n \$200 mũi i ngày cho mũi i nhân viên làm vi&# c trong các công trình công cũi ng (public works) n&# u tr&# th&# p h&# n m&# c ã n đ&# nh. Luật này cũng gia tăng m&# c ti&# n ph&# t n&# u ch&# nhân không cung cũi p h&# sĩ l&# ng b&# ng khi đ&# c yêu cũi u tũi \$25 đ&# n \$100 mũi i ngày sau th&# i h&# n 10 ngày theo luật đ&# nh.

SB 757

. Cũi m k&# th&# b&# o hi&# m y tũi đ&# i v&# i các b&# n đ&# i có đ&# ng ký (registered domestic partner). Luật mũi i ngăn ch&# n m&# t l&# h&# ng cũi a pháp luật đ&# bu&# c các công ty ho&# t đ&# ng ngoài ti&# u bang v&# n ph&# i cung cũi p b&# o hi&# m y tũi cho các b&# n đ&# i cũi a nhân viên tũi ng tũi nh&# đ&# i v&# i ng&# i ph&# i ng&# u cũi a các nhân viên khác. Luật tr&# c đây cho phép các công ty ho&# t đ&# ng ngoài ti&# u bang đ&# a trên các đ&# u kho&# n không cung cũi p b&# o hi&# m y tũi cho nh&# ng ng&# i b&# n đ&# i tũi i các ti&# u bang đó và do đó cũng không cung cũi p b&# o hi&# m cho các b&# n đ&# i có đ&# ng ký tũi i Ti&# u Bang California.

SB 117

. Cũi m ti&# u bang không đ&# c ký giao kèo giao đ&# ch v&# i công ty nào mà v&# n có chính sách k&# th&# v&# gi&# i tính (gender) hay khuynh h&# ng gi&# i tính (sexual orientation) đ&# i v&# i các quy&# n l&# i nhân viên. Nh&# v&# y các công ty mu&# n nh&# n các h&# p đ&# ng tũi ti&# u bang California ph&# i ch&# p nh&# n cung cũi p b&# o hi&# m sĩ c kho&# đ&# ng đ&# u đ&# i v&# i nh&# ng ng&# i thu&# c thành ph&# n hôn nhân đ&# ng

tính mức dåu tiåu bang chåa chính thåc công nhån hình thåc hôn nhân đång tính. Các đåu luật khác vån båt buåc các công ty hoåt đång tåi California phåi cung cåp båo hiåm såc khoå hay các quyån låi khác đåi våi nhång ngåoi bån đåi cå đång ký (registered domestic partner).

Luật Giao Thông

Måt så luật nhång đån giao thông đå đåc thông quan trong năm våa qua.

SB 949

. Nâng tuåi trå em ngåi ghå an toàn. Luật mũi nâng tiêu chuån trå em phåi ngåi ghå an toàn (booster seat hay car seat) lên đån 8 tuåi hoåc cao 4 feet 9 inches. Các dåy seat belt trong xe håi thång đåc thiåt kå đå båo vå an toàn cho hành khách cå chiåu cao tå 4 feet 9 inches trå lên. Luật tråc đåy buåc các trå em đåi 6 tuåi hay nång ít hån 60 pounds phåi ngåi ghå an toàn. Nhå våy måt så em våa đåc thoåt ra khoåi booster năm ngoåi, năm nay låi phåi trå låi ngåi ghå booster.

AB 1215

. Đång bå khi bán xe tå hång bán xe. Luật mũi buåc các hång bán xe mũi phåi đång bå xe và trå tiån låi phåi tråc khi giao xe cho khách hàng. Đåi våi các xe cũ, hång bán xe phåi xuåt trình chång chå låi chå quyån cåa xe tråc khi rao bán xe. Giåy chång chå này xác nhån xe đå tång bå phå thåi bao giå chåa.

AB 353

. Cåm giam xe tåi các tråm kiåm soát lái xe say råu chå tài xå không cå bång lái. Luật mũi cåm các cå quan công låc tå đång giam xe tåi các tråm kiåm soát lái xe say råu chå vì tài xå không cå bång lái. Đåu luật này buåc các cå quan công låc phåi tìm cách giao xe låi cho ngåoi chå xe hay nhång ngåoi khác do chå xe chå đånh đå låy xe vå tråc khi quyåt đånh giam xe. Tråc đåy các cå quan công låc cå quyån tå đång giam xe đån 30 ngày chå vì tài xå không cå bång lái và không cho ngåoi khác nhån xe vå. Tình trång này tåo nên måt món tiån låi cho các såc nhåsát và hång câu xe trong khi tåo nên måt gánh nång låi cho nhång ngåoi nghåo, mà đåa så là nhång ngåoi di dân båt håp pháp vì hå không thå đåc cåp bång lái xe chå vì hå không cå quy chå di trú håp pháp chå không phåi vì thành tích lái xe.

AB 520

. Cho phép ngåoi bå kåt tåi lái xe åu thå cå liên quan đån råu bi cå thå xin bång lái tåm. Luật mũi cho phép nhång ngåoi bå kåt án lái xe åu thå vì bå nhång båi råu bia (reckless driving) chå không phåi tåi lái xe khi say råu (driving under the influence) cå thå xin bång lái tåm nåu chåp nhån måt så đåu kiån giåi hån, ví då nhå gån máy thåi nång đå råu trong xe. Tråc đåy, cho đåu bå kåt án våi tåi nhå nhå là lái xe åu thå vån cå thå bå treo bång lái lên đån 30 ngày.

Luật Giáo Dåc

AB 9

. Cåm kå thå hay håc sinh hiåp đåp nhau. Đå cång cå thêm các đåu luật chång kå thå và trå em uy hiåp nhau vì đåi våi nhång håc sinh thuåc các thành phån hay bå kå thå. Theo đåu luật này, các håc khu cån phåi công bå chính sách đåi phó våi vån đå cå hiåp giåa các håc sinh –

thông ng g i là bullying – và ph i có th t c ti n hành đi u tra hay can thi p ngay l p t c đ ng n nh ng t n n này.

AB 746

. C m tr em uy hi p nhau qua Internet. Luật m i bao g m nh ng ch vi t hay câu nói trên Internet hay qua các h th ng quan h xã h i (social network) nh FaceBook, Tweeter, v..v.. cũng là hình th c uy hi p nhau (bullying) cũng t ng t nh đánh đ p hay ch i b i nhau. Hình th c uy hi p này cũng có th đ a t i vi c k luật hay đ u i h c trong tr ng h c.

AB 130 & 131

. Dream Act of California. Cho phép các sinh viên không có tình tr ng di trú h p pháp đang theo h c t i các tr ng đ i h c ti u bang đ c nh n tr giúp tài chánh (financial aid) do ti u bang c p, ví d nh Cal Grant. Luật này ti p theo m t đ i u kho n khác tr c đây cho phép các sinh viên di dân này đ t ng theo h c trung h c t i ti u bang đ c theo h c các tr ng đ i h c ti u bang mà ch tr l phí nh các th ng trú nhân h p pháp khác c a ti u bang. Các sinh viên này v n ch a đ c quy n nh n tr giúp tài chánh c a chính ph liên bang, ví d nhu Pell Grant, Work Study, hay các ch ng trình h c b ng khác.

Luật Tòa Án.

SB 221

. Tăng m c ti n b i th ng t i đa trong tòa án nh (small claims court). Luật m i nâng m c t i đa đ c đòi b i th ng trong tòa án nh lên đ n \$10,000 t \$7,500 tr c đây. Các đ n đòi b i th ng tại n n xe c trong tòa án nh v n gi m c đ \$7,500 cho t i năm 2015 r i s tăng lên \$10,000. Các đ n ki n b i công ty có c ph n (corporation) v n b gi i h n t i m c \$5,000. Tòa án nh dành đ gi i quy t các v tranh t ng nh mà không c n đ n luật s .

AB 141

. C m b i th m viên t đ ng nghiên c u thêm t các tài li u ngoài phiên x án. Luật m i bu c các tòa án ph i c nh giác các b i th m viên (juror) không đ c tìm hi u thêm v luật l hay b ng ch c qua các ph ng ti n đ i n t cá nhân nh đ i n tho i, máy tính c m tay. Thông th ng, các b i th m viên ch đ c quy n c u xét các luật l hay b ng ch ng đ c trình bày trong phiên x án mà thôi.

Luật Đ a c.

SB 4

. Thông báo bán nhà do nhà băng xi t. K t đ u tháng 4 năm 2012, các thông báo bán nhà do nhà b nhà băng xi t ph i ghi rõ các chi ti t làm th nào đ có th đ i n th t c bán nhà cũng nh nh ng r i ro đ i v i nh ng ng i tham d đ u giá mua nhà do nhà băng xi t. Các chi ti t này cũng ph i đ c thông báo m t cách r ng rãi và m i ng i có th tìm đ c m t cách đ d dàng.

SB 332

. C m hút thu c trong các nhà cho thuê. K t đ u năm 2012, ch nhà có th đ t tiêu chu n c m hút trong nhà cho thuê trong các h p đ ng cho thuê nhà. Đ i v i các h p đ ng đang có hi u l c, đ i u ki n này ch có th đ c áp đ t khi ký giao kèo m i

AB 588

. Nạn nhân bạo hành trong gia đình được chấm dứt hợp đồng thuê nhà. Luật mới cho phép các nạn nhân bạo hành trong gia đình (domestic violence victim) được quyên thông báo với chủ nhà để chấm dứt hợp đồng thuê nhà mà không bị bắt trả tiền nhà trong vòng 6 tháng, thay vì 2 tháng như trước đây. Nhưng nạn nhân này thường có nhu cầu cần phải dọn nhà và trách nhiệm trả tiền nhà có thể là một yếu tố quan trọng để quyết định có nên dọn nhà hay không.

Luật Bầu Cử.

AB 84

. Công dân mới nhập tịch được ghi danh bầu cử đến tận ngày bầu cử. Luật mới cho phép các công dân mới nhập tịch được ghi danh bầu cử và tham gia bầu cử đến tận ngày bầu cử tối đa để miễn do Phòng Ghi Danh Bầu Cử chủ động. Luật hiện nay cho phép các công dân mới được ghi danh trước 7 ngày trước ngày bầu cử mà thôi.

AB 1343

. Bầu phiếu qua bầu cử đi. Luật mới cho phép Phòng Ghi Danh Bầu Cử xóa tên cử tri ra khỏi danh sách cử tri bằng bầu cử đi vĩnh viễn (permanent voter by mail) nếu cử tri này không bầu phiếu 4 kỳ bầu cử chính liên tiếp, thay vì 2 kỳ bầu cử như trước đây. Cử tri nào tiếp tục bầu phiếu thường xuyên thì không bị xóa tên ra khỏi danh sách này.

Các Luật Khác

AB 144

. Luật Mang Súng. Luật mới cấm mang súng ngắn trên người nơi công cộng, cho dù là vũ khí không có đạn hay mang trong bao súng đeo bên ngoài. Luật hiện nay tại California, ngoài trừ một số trường hợp do luật cho phép, đã cấm mang súng ngắn có nạp đạn tại gia đình, nơi công cộng hay giữ trong người. Tu Chính Án Thứ Hai của Hiến Pháp Hoa Kỳ cho phép mang ngắn để mang vũ khí trên người. Tuy nhiên, nhiều luật tiểu bang và ban hành luật giữ hạn quy định hiện pháp này. Trong thời gian gần đây, nhiều đám đông biểu tình của những thành phố hạn chế quy định mang súng đã tổ chức biểu tình và mang súng trong bao súng, cho dù là không nạp đạn. Điều này đã gây lo ngại cho nhiều quan chức đang kiểm soát an ninh hay bạo loạn và biểu tình.

AB 155

. Thu thuế bán hàng qua Internet. Luật mới buộc các công ty buôn bán hàng hóa qua Internet mà có số lượng bán tại California hơn \$500,000 mỗi năm phải đóng thuế hàng hóa (sales tax) giống như các cửa tiệm khác bán hàng trong tiểu bang. Trước đây, các cửa tiệm bán hàng qua Internet ngoài tiểu bang và không phải đóng thuế hàng hóa. Các công ty như Amazon, Ebay, hay Internet stores đã có các biện pháp để tránh luật này. Vấn đề này mang lại mối lo ngại cho những người mua hàng tại tiểu bang California, những người tiêu dùng cho các cửa tiệm trong tiểu bang vì không cạnh tranh được.

AB 376

. Cấm bán vi cá. Luật mới buôn bán hay phân phối vi cá trong tiểu bang. Đây là một món ăn đặc biệt và vì nhiều người ở Á Châu, ví dụ như món soup vi cá hay bánh trung thu vi cá. Tuy nhiên,

việc sẵn cá m p đ l y vi cá th ng đ c coi là đã man hay làm thi t h i đ n các gi ng cá m p.

AB 499

. Cho phép chăm sóc y t cho tr em. Luật m i cho phép các tr em t 12 tu i tr lên có th t cho phép ch n khám hay ch a tr các ch ng b nh có th gây truy n nhi m qua đ ng sinh d c mà không c n thông báo đ n ph huy nh. Luật hi n hay ch cho phép các tr em t cho phép ch a tr trong m t s tr ng h p gi i h n mà thôi.

Các đ i u luật trên đây đ c b t đ u b ng ký hi n AB### (Assembly Bill) hay SB### (Senate Bill) đ ám ch đ luật đ c đ x ng t H Vi n (Assembly) hay Th ng Vi n (Senate). Mu n bi t thêm chi ti t, quý v có th vào trang nhà c a Ngh Vi n Ti u Bang đ a ch www.leginfo.ca.gov

trong đó có đ y đ chi ti t v t t c các đ o luật và ti n trình thông qua các đ o luật này.

Luật Sĩ Nguyễn Quốc Lâm có văn phòng Lan Quoc Nguyen & Associates t i Qu n Cam, s đ i n tho i (714) 891-1901 begin_of_the_skype_highlighting (714) 891-1901 end_of_the_skype_highlighting và trên l i đ i n toán đ a ch www.vietlaw.com